

Mučenje i ratna trauma

Informacije za izbjegličke zajednice

Zajednice izbjeglica iz Bosne i Hercegovine koje sada žive u Americi trpe zbog ratnih zbivanja u domovini.

Zdravstveni radnici počinju prepoznavati mučenje i ratno nasilje kao probleme javnog zdravlja koji štetno djeluju na zdravstveno stanje izbjeglica, kako u domovini tako i u zemljama u koje su uselili. Cijele zajednice pokazuju iste simptome kao i pojedine familije. Nažalost, posljedice ratnog nasilja ostaju u zajednicama i kad preselite u nove zemlje.

Svrha mučenja

Mučenje je oruđe kojim se stvara teror u ljudskim zajednicama i kojim se eliminiraju ili onemogućavaju vođe tih zajednica. To dovodi do uništavanja zajednica. Mučenje i nasilje uništavaju tradicionalnu kulturu ljudi Bosne i Hercegovine i tako otuđuju još više osjećaj identiteta svakog pojedinca.

Mučenje i ratno nasilje prati preseljene izbjegličke zajednice

Posljedice nasilja na zajednice izazivaju:

- Strah
- Nepovjerenje
- Gubitak kulturnog identiteta
- Slamanje vodstva u zajednicama

I mogu pratiti izbjeglice u njihove nove naseobine. Jaki osjećaji, kao što su bijes, krivnja i strah, ispoljavaju se na nezdravi način. Izbjeglice različitih etničkih vjerskih i političkih opredjeljenja su često prisiljene da žive u istom susjedstvu ili da koriste iste usluge. Problemi se javljaju na radnim mjestima, u familijama i u školama.

Posljedice nasilja mogu trajati cijelog života preživjelih, a i njihova djeca i unuci mogu osjećati nastavak nepovjerenja i straha. Uz pažnju i brigu ljudi se ipak većinom oporave i ostanu korisni članovi društva.

Kako počinje ozdravljenje raseljenih zajednica

Sastavni dio procesa ozdravljenja onih koji su preživjeli političko nasilje je obnavljanje oštećene zajednice.

Kad pojedinci i vođe zajednica počinju shvaćati kako mučenje i ratno nasilje djeluju, mogu se poduzeti mjere protiv njihovih posljedica. Zajednice onda mogu pružiti punu podršku svojim članovima i mogu razviti potrebne strukture i mjere da se potakne ozdravljenje.

Slijedeći koraci će pomoći da se počne proces ozdravljenja:

1. Prepoznajte posljedice koje ratno nasilje i mučenje ima na vašu zajednicu Center for Victims of Torture (Centar za žrtve mučenja, telefon 612-626-1400) vam može pružiti pomoć u edukaciji o mučenju i ratnom nasilju.
2. Podijelite sa drugima znanje koje ste stekli.
3. Razgovarajte sa drugima u svojoj zajednici o tome kako se može izgraditi jaka i zdrava zajednica.
4. Očuvajte svoje kulturno nasljeđe zajedničkim i prosvjetnim proslavama i događajima.

*“Kako sam, majko, imao glas, i
jezik suoj imao
A sad ni glasa, ni jezika nemam.”*

- Abdulah Sidran